

■ EUROZÓNA

Důvěra podniků v Německu klesá

Podnikatelská důvěra v Německu se v listopadu opět snížila, a klesá tak už tři měsíce. Index podnikatelské nálady, který sestavuje institut Ifo, klesl na 102 bodů z říjnových 109,9 bodu. Pokles byl ale mírnější, než očekávali analytici. Údaje naznačují, že optimismus vedoucích představitelů německých firem ohledně hospodářských výhledů slabne.

■ CHEMICKÝ PRŮMYSL

Agrofert získal zakázku od Lesů SR

Holding Agrofert získal na Slovensku zakázku na dodávku průmyslových hnojiv, feromonů a dalších přípravků a materiálu na pěstování a ochranu lesních dřevin pro státní podnik Lesy SR. Agrofert by podle rámcové smlouvy mohl během čtyř let dodat slovenskému podniku zboží téměř za 74 milionu eur (192 milionů korun) bez DPH, zjistila ČTK ze slovenského centrálního registru smluv.

■ PODNIKÁNÍ

Většinu rodinných firem loni rostly tržby

Za minulý rok vykázalo růst tržeb 69 procent rodinných podniků v Česku, což je proti roku 2016 zvýšení o pět procentních bodů. V příštích letech očekává vyšší příjmy až 84 procent firem, 16 procent počítá s „agresivním a rychlým“ růstem, uvádí průzkum poradenské společnosti PwC. Nejvíce se daří rodinným podnikům první generace, 44 procent z nich v roce 2018 zaznamenalo dvouciferný růst tržeb.

■ DOPRAVA

Vlaky se v Rakousku zastavily kvůli stávce

Rakouští železničáři včera v poledne vstoupili do dvouhodinové výstražné stávky. Učinili tak i přes pokračující vyjednávání odborů s rakouskými drahami (ÖBB) a soukromými dopravci o mzdách. Společnost ÖBB hodinu před začátkem stávky nechala z důvodu bezpečnosti provozu zastavit veškerý provoz na železnici v celé zemi. Stávka se tak dotkla i přeshraniční železniční dopravy mezi Rakouskem a Českem.

■ ZPRACOVÁNÍ DŘEVA

Kronospan chce vyrábět i z recyklovaného dřeva

Firma Kronospan OSB chce ve výrobě konstrukčních desek v Jihlavě zpracovávat i recyklované dřevo. Plánuje jím nahradit až polovinu dřeva z lesa. Kvůli tomu potřebuje prodloužit lis na výrobu desek a instalovat zařízení, které dokáže z recyklovaného dřeva vytřídit příměsi. Vliv tohoto záměru na životní prostředí začaly posuzovat úřady. Záměr chce firma uskutečnit ve dvou etapách do roku 2023.

Dobrá čajovna sází na USA. V Česku už není kam růst, říkají její zakladatelé

Michal Šenk

michal.senk@economia.cz

Značku Dobrá čajovna podnikatelů Aleše Juřiny a Jiřího Šimsy znají Češi z 25 míst republiky, hlavně z větších měst. Fanoušky čaje oslovila také na Slovensku, v Maďarsku, v Polsku. A od roku 2003 rovněž ve Spojených státech. Tehdy tam vyrostla první pobočka pod názvem „Dobrá Tea“. Nyní je v USA osm provozoven a další by mohly přibývat. Dobré čajovny fungují zpravidla jako franšizy, licence k nim vlastní firma Spolek milců čaje.

Podle jejího spoluzakladatele a šéfa Jiřího Šimsy už v Česku není kam růst. Potenciál větších měst, kde by čajovna mohla prosperovat, se v podstatě vyčerpal.

„Vstup do USA samí považujeme za dost odvážný krok, který se ale povedl. Podnikatelé v západní Evropě si neumí představit, že by měli kupovat franšizu z východní Evropy. Američané jsou otevřenější, nemají takové předsudky,“ zamýšlí se Šimsa.

Kanaďan v Číně

Přítomnou expanzi směrem do zámoří nebyla tak úplně kalkulací Šimsy a jeho společníka Juřiny.

„Zavolal mi tehdy jeden Kanaďan, že prý pracoval v Číně a tam jej oslovila čajová kultura, a když hledal někoho, kdo se o čaj obchodně ve větším zajímá, narazil na nás. Společně jsme vybrali lokaci v Burlingtonu ve státě Vermont na severovýchodě USA, kde je univerzita, kde to není ani příliš „redneck“, ani příliš „uptight“,“ vzpomíná Šimsa. Chce tím říct, že jeho čaje nejsou ani pro nemajetné venkovany, ani pro workoholiky z Wall Street.

Poté zájemci o provoz podobných čajoven začali přibývat jak na východním, tak na západním pobřeží USA. Poslední pomyslnou vlnou české firmy je newyorské knihkupectví Harbor Books, které čajovnu Dobrá Tea umístilo do středu své prodejny loni.

Obchod čajem

Dobrá Tea v Burlingtonu v americkém státě Vermont byla před 15 lety první franšizou Dobré čajovny v USA. Celý koncept Dobrých čajoven je dílem Jiřího Šimsy (dole vpravo) a Aleše Juřiny (vlevo). Oba nedávno přednášeli na akci Franchise Clubu v Praze.

Foto: Spolek milců čaje, Franchise Club a Český institut pro franchising

Čistý obrát společnosti Spolek milců čaje dosáhl loni 16 milionů korun, zhruba pětina tržeb přišla ze Spojených států. S dalšími zájemci o čajovny v Americe Šimsa s Juřinou jedná.

To je dobrá zpráva zejména proto, že dvě dříve provozované americké čajovny Dobrá Tea skončily.

A také proto, že s čajovou kulturou za mořem a jejím síťovým řízením to ještě před nedávnem celkově nevypadalo dobře.

Loni a v průběhu letoška například americký koncern Starbucks postupně zavřel všech svých téměř 400 čajových bister Teavana. Podobně značka American Tea Room

zavřela všechny své kalifornské prodejny a soustředila se pouze na on-line a svůj e-shop.

Silná střední třída

Jiří Šimsa s Alešem Juřinou už před rokem 1989 budovali kulturu čaje v Československu, která nebyla tehdy příliš rozvinutá. Pořádal domácí setkávání s pitím čaje. Poté působili v čajové sekci Československé vědecké společnosti. A po sametové revoluci zkusili svou vášeň proměnit v obživu. Dnes jsou stále ve firmě zaměstnaní pouze oni dva a jeden skladník, další služby potřebné pro chod podniku si pronajímají. V roce 1993 na Václavském náměstí otevřeli první čajovnu, kterou provozují dodnes. Šimsa se postupně více zaměřil na formální vedení firmy a expanzi, Juřina na nákup čajů – především z Asie.

V Česku jsou Dobré čajovny relativně konzervativní, USA berou „milci čaje“ také trochu jako trh, kde si mohou víc vyhrát. „Tam připravujeme i nové druhy nápojů jako Nitro Tea, CBD Tea se složkou z konopí, Beer Tea a podobně,“ popisuje Šimsa rozdíly působení na obou kontinentech.

Důležitým aspektem pro rozvoj Dobrých čajoven je podle něj silná střední třída. „Nejen ekonomicky, ale i co do počtu. Nejsme pro snoby a zbohatlíky, kteří by se rádi pochlubili, jak drahý, až předražený čaj si u nás dali. Na druhou stranu, pokud má být čaj kvalitní a čerstvý, je nutné za něj zaplatit přiměřenou cenu,“ poznamenává Šimsa. Proto například Dobrá čajovna nelehce bojovala v letech dopadů světové finanční krize. „Čaj v kvalitě, kterou nabízíme, je považován za luxusní zboží, které si lidé při pocitu ohrožení zkrátka odeprou,“ dodává.

A jaké budou Dobré čajovny v dalších letech? „Naše perspektivy jsou v nabídce komunitního prostředí se zaměřením na zdravý životní styl a nové trendy v rozvoji lidské spirituality,“ odpovídá Šimsa. Dnešní zrychlená doba po zpomalení aspoň na malou chvíli volá.

38
čajoven

značky Dobrá čajovna nebo Dobrá Tea řídí Spolek milců čaje v Česku (25), na Slovensku (2), v Polsku (2), Maďarsku (1) a USA (8).

16
mil. Kč

činil loňský obrát spolku za provoz čajoven a obchod s čajem.

5–11
korun

byly svého času pokuty za přestupky v Dobrých čajovnách. Učtovalo se houpně (houpání na ratanových židličkách), lelkovně (dlouhá líknovost v objednávkách), hlučně (za hlasitost v klidných čajovnách). I tyto detaily spoluvytvářely vnímání značky.

Chudým ve světě mohou pomoci české brýle za dolar

Pavel Hejkrlik

pavel.hejkrlik@economia.cz

Lidé na celém světě, kteří špatně vidí a mají velmi nízké příjmy, si ulehčí život. Česko-americký start-up DOT Glasses nyní uspěl v kampani na crowdfundingové platformě Hithit, když od lidí dokázal vybrat přes 450 tisíc korun na další rozvoj. Na trh chce uvést velmi levné brýle vytištěné pomocí 3D tisku.

„Spuštění první velkosériové výroby plánujeme na konec roku 2018. Máme už nasmlouvanou výrobu i domluvenou distribuci na

“

Dosavadní řešení jsou příliš složitá nebo příliš nákladná, aby se ujala globálně.

Philip Staehelin
zakladatel
DOT Glasses

příč cílovými zeměmi,“ řekl Philip Staehelin. Firmu sídlící v Praze založil s manželkou Romanou, dále v ní působí Joanna Safarik a Vojtěch Foukal.

Na celém světě trpí podle odhadů až 2,5 miliardy lidí problémy se zrakem, zejména refrakční vadou, tedy rozostřeným viděním. To lze vyřešit nošením dioptrických brýlí, ovšem zejména v zemích třetího světa je problémem dostat se k odbornému lékaři a na základě jeho měření si koupit odpovídající brýle, nehledě na finanční možnosti obyvatel. Projekt slibuje lepší budoucnost především lidem v Africe, Indii a Číně.

Výrobní cena DOT Glasses by kvůli úspoře nákladů při vyšší produkci mohla činit pouhý dolar. Byly by tak dostupné skutečně pro každého. Jde to i kvůli tomu, že brýle mají jednotný design a různé možnosti sestavení pomocí nastavitelných dílů. Vývojáři omezili výběr čoček. To umožňuje do obrouček zasadit stejnou čočku pro obě oči. Obroučky poté stačí do sebe složit tak, aby velikostně padly svému nositeli. Za technologií a designem stojí plzeňská průmyslová firma MBTech.

„Dosavadní řešení jsou příliš složitá nebo příliš nákladná, aby se ujala globálně, a žádná z nich

23
korun

neboli pouhý jeden dolar by mohly činit výrobní náklady na jednu brýle.

není dlouhodobě udržitelné,“ uvedl Staehelin. Levná diagnostika zraku bez přítomnosti lékaře je zajištěna díky nástroji pro měření vzdálenosti zornic, který je součástí balení.

Po úspěchu na Hithitu by měla následovat kampaň na portálu Kickstarter. Minulý týden tam uspěla česká firma Chronotech, jež chce na trh uvést speciální hodinky. Při jejich výrobě používá materiál Vantablack, který je označován za nejčernější na světě. Odráží méně než dvě promile světla. Původní cíl 21 556 dolarů firma splnila za 10 minut kampaně, aktuálně má na kontě už přes 420 tisíc dolarů.

2,5
miliardy lidí

trpí podle odhadů problémy se zrakem.